

СТАНОВИЩЕ

ОТ

ДОЦ. Д-Р ДОНКА ИВАНОВА СТЕФАНОВА, Д.М.

ОТНОСНО: УЧАСТИЕ В КОНКУРС ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ „ПРОФЕСОР” В ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ 7. „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ”, ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.1. „МЕДИЦИНА”, НАУЧНА СПЕЦИАЛНОСТ „ПНЕВМОЛОГИЯ И ФТИЗИАТРИЯ” КЪМ ФАКУЛТЕТ МЕДИЦИНА, УС ПЪРВА КАТЕДРА ПО ВЪТРЕШНИ БОЛЕСТИ; УС БЕЛОДРОБНИ БОЛЕСТИ И АЛЕРГОЛОГИЯ, КЛИНИКА „БЕЛОДРОБНИ БОЛЕСТИ“ В УМБАЛ „СВЕТА МАРИНА“ ЕАД-ВАРНА,

КАНДИДАТ: ДОЦ. Д-Р ДИАНА ПЕТКОВА ГОСПОДИНОВА - ВЪЛКОВА, Д.М.

I СВЕДЕНИЯ ЗА ПРОЦЕДУРАТА ПО ОБЯВЯВАНЕ НА КОНКУРС ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ “ПРОФЕСОР” ПО НАУЧНА СПЕЦИАЛНОСТ „ПНЕВМОЛОГИЯ И ФТИЗИАТРИЯ”

Със заповед № Р-109-288/26.05.2023г. на Ректора Медицински университет „Д-р Параскев Стоянов“- Варна, съм определена за външен член на Научното жури за разкрития конкурс. На първото неприсъствено заседание на Научното жури е взето решение да изготвя становище.

Доц. д-р Диана Петкова Господинова - Вълкова, д.м., е единствен кандидат, подала документи за участие в конкурса в законно определения срок. Тя отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и на Правилника за развитието на академичния състав на Медицински университет – Варна. Въз основа на покриването на необходимите изисквания, доц. д-р Диана Петкова е допусната за участие в конкурса и оценка от Научно жури.

II. БИОГРАФИЧНИ ДАННИ ЗА КАНДИДАТА

Доц. д-р Диана Петкова е родена през 1965г. През 1984г. е завършила средно образование - Първа езикова гимназия с изучаване на английски и немски език - гр. Варна

със златен медал, а през 1990 г. завършва медицина в Медицински университет – Варна, като първенец на випуска. През 1994 г. е избрана за асистент в Катедрата по белодробни болести в МУ- Варна. Има признати специалности по Вътрешни болести, Белодробни болести, с квалификация по Медицина на съня и Неинвазивна вентилация.

Професионалото ѝ развитие започва през 1990-1994г. като ординатор във ВО на ОРКБ гр. Шумен и гр. Провадия. От 1994г. е последователно асистент, старши асистент, главен асистент. През 2011г. е избрана за „Доцент“ в клиниката по Белодробни Болести на МУ гр. Варна. От 2017г. е организатор (началник сектор) по Медицина на съня и Неинвазивна вентилация в УМБАЛ „Св.Марина“ Варна, Началник на Първо отделение с дейност „Медицина на Съня и NIV“. От януари 2019г. е ръководител на УС по Белодробни болести и алергология към МУ- Варна.

Има многобройни специализации в известни центрове и участия в курсове, организирани и сертифицирани от УС на БДББ (спирометрия, васкулити, ИПФ, грануломатози, ILD Research Educational Meeting; Malmö, ILD Expert Meeting; Viena; Austria, IPF, Базел, Швейцария, IPF, Мюнхен, Германия, Основи на академичното преподаване, Обучение одитор EFQM; Bern; CEO,EFQM, Социална медицина и здравен мениджмънт, Ежегодни специализации в центъра по Медицина на съня в Кантонална болница St. Gallen – Швейцария, Обучение в направление „:Мениджмънт на качеството“, Сертификат от фондация EFQM- Брюксел, Обучение в курс на ERS в област „медицина на съня и неизвазивна вентилация“, Специализация в Inselspital Bern – Швейцария, Обучение в Залцбург – Австрия, Salzburg-Cornell Seminar „TB in Eastern Europe“, Специализация в Кантонална болница St. Gallen – Швейцария, Интензивен летен курс “Epidemiology and Biostatistics in Public Health” и др.

Познавам доц. Петкова повече от тридесет години в професионален и личен план. Тя е систематична в професионалното си развитие и същевременно търпелива и уважителна в общуването със своите колеги, в обучението на студентите и младите колеги, на които като председател на ДББ осигурява възможност да вземат участие два пъти годишно в срещи с най-изтъкнатите преподаватели, не само по белодробни болести, но и по вътрешни болести. Добре познава и прилага утвърдените и приети диагностични и терапевтични методи в специалността и определено има интерес към най-съвременните национални и международни технологии и диагностични методи, които въвежда в

клиничната практика. Участва активно в проявите на българското и международното респираторно общество с участие в научни форуми, с членство в професионални организации и участие в работни групи към МЗ, както и в различни международни научни проекти. За изграждането и развитието ѝ като водещ пневмофтизиатър и преподавател в страната и с международна известност, важно значение имат и специализациите в референтни центрове за обучение в чужбина.

III. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ И НА НАУЧНИТЕ ПРИНОСИ.

1. Количествени критерии за научно-изследователската дейност

Доц. д-р Диана Петкова, д.м., представя в документите за участие в конкурса 73 научни труда, след заемане на академична длъжност „Доцент“, разпределени както следва: Публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световни бази данни за научна информация – 26; Публикации в реферирани български научни периодични издания – 20; Публикации в нереферирани български научни периодични издания – 23, Участия в монографии -1 и учебници -3; Участия в международни Европейски и Световни конгреси и симпозиуми – 18; Участия в национални конгреси и симпозиуми – 48.

Общият импакт фактор е 89.244. В представената академична справка от Медицинска библиотека на МУ – Варна (Изх.№ 192/23.05.2023 г.) се посочват открити 52 цитирания в международни бази данни. Общият импакт фактор след заемане на АД „Доцент“ е е 89.244.

Оценката на научните трудове на доц. Диана Петкова е, че те са достатъчни като брой и качество, публикувани са в авторитетни специализирани научни издания. Научните трудове не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен "Доктор" и заемането на академичната длъжност „Доцент“. Няма доказано плагиатство в научните трудове, които покриват и надхвърлят минималните национални изисквания за заемане на академична длъжност “Професор”.

2. Научни приноси

След заемането на академичната длъжност „Доцент“ доц. Петкова продължава и разширява участието и публикуването на изследвания в областта на пневмофтизиатрията.

Тематиката на тези научни трудове обхваща следните основни направления:

2.1. Дихателни нарушения по време на сън: Представените трудове дават информация относно честотата на хъркане, ексцесивната дневна сънливост и артериалната хипертония, при здрави възрастни, като основни рискови фактори за наличие ДНВС. В рамките на проспективно кохортно проучване са установени вида, честотата, степента на тежест и факторите на риск при пациенти с ДНВС и за първи път у нас са публикувани данни, характеризиращи българска група пациенти с различни дихателни нарушения по време на сън. Група публикации и съобщения дефинират най-честата коморбидност на пациентите с ДНВС и повишават знанията и подготовката в това направление.

С методологичен принос за България е анализирането на данни за качеството на живот с помощта на „орган неспецифичния“ въпросник за качество на живот SF 36. Предложен е алгоритъм за диагностика на ДНВС, с дефиниране на нивата на компетентност на различни структурни звена от здравната система в България. За първи път у нас е осъществено проучване за нарушенията на сексуалността при пациенти с ДНВС.

Редица научни проекти са продължение на научните дирения, свързани с епидемиологията, фенотипната характеристика и факторите на риск сред българската кохорта пациенти с ДНВС, разработена е структурно-функционална схема и на тази база е създаден първият у нас интердисциплинарен център по Медицина на съня, базиран в Университетска Клиника по Белодробни болести.

2.2. Неинвазивна вентилация: Съществени научни приноси има в научните трудове, свързани с изучаването на клиничните прояви, терапевтично поведение и фенотипна характеристика на българската популация пациенти, както и при определянето на индикациите и методологията на неинвазивната вентилация. Особено полезни са алгоритмите за цялостен подход, грижи и обучение за домашното кислородолечение.

2.3. Домашно кислородолечение: От 18-ти век кислородът е панацея при всички заболявания, свързани с увредена дихателна функция. У нас няма проблем с кислородолечението в стационарни условия, но в амбулаторни условия кислородолечението е продължително и е оставено без контрол. В монографичния труд „Домашна кислородотерапия: *conditio sine qua non*“ доц. Петкова обобщава натрупаните до момента знания и 13 годишен опит в България и предлага обстоен преглед на научно базираната стратегия за въвеждане, осъществяване и мониториране на ефектите от дълготрайното домашно кислородолечение, дивайси, модалности, индикации,

контраиндикации и модели на приложение.

2.4. Пулмонална хипертония: В научните разработки, представени за участие в конкурса съществено място представлява темата за рядкото заболяване пулмонална артериална хипертония. Освен данните, документиращи приложението за първи път у нас на таргетно лечение на пациенти с пулмонална артериална хипертония, научните разработки на екипа включват изследването преживяемостта, качеството на живот и клиничната ефективност от прилаганото таргетно лечение при тази група пациенти.

2.5. Белодробна тромбоемболия (БТЕ), епидемиологични данни, съвременни методи за диагноза и лечение, посттромбоемболична пулмонална хипертония (СТЕРН): Групата публикации очертават клиничните характеристики и проблемите, свързани с диагностицирането и лечението на болните с белодробна съдова патология. Те са свързани с мащабно ретроспективно проучване за БТЕ и посттромбоемболична пулмонална хипертония у нас – Варненската кохорта пациенти и влизат в научните разработки на екипа, обобщени в дисертационния труд на д-р Валентина Димитрова, докторант на кандидата в конкурса.

2.6. Белодробна туберкулоза, епидемиология, рискови фактори, резистентност: Собствените проучвания, относно епидемиологията и клиничния ход на туберкулозата у нас, определят поведението при клинични случаи на туберкулоза при пациенти със системни заболявания на таргетно лечение.

2.7. Идиопатична белодробна фиброза – клинично представяне, диагноза и диференциална диагноза, лечение и проследяване: Няколко статии и научни съобщения обобщават съвременното знание за интерстициалните белодробни заболявания и в частност IPF, относно клиничната изява, методите на изследване и диагнозата и опита в проследяването и мониторирането на пациентите с тази патология.

2.8. Бронхообструктивни заболявания ОББ и бронхиална астма – епидемиология, клинични особености и лечение: Публикациите са базирани на няколко национални научни проекта и включват скрининг за заболяемост от ХОББ при високорискови групи, кръстосано проучване относно грижите на специалисти и общопрактикуващи лекари при ХОББ, анализ на тежестта на ХОББ по съвременни критерии за оценка, характеристика на екзацербациите на астмата при амбулаторни пациенти, оценка на беклометазон/формотерол Extrafine за лечение на хронична

обструктивна белодробна болест, неинтервенционално проучване сред българското население, характеристики на пациентите с тежка астма, считани за подходящи за биологична терапия – българското проучване RECOGNIZE, използване на муколитици при ХОББ - консенсусно Delphi проучване, като публикациите и съобщенията в това направление са свързани с, възпалителни маркери и коморбидности, фенотипните характеристики на ХОББ и бронхиална астма, както и с новостите в диагностиката и лечението на тези заболявания.

2.9. Инфекциозни заболявания на белия дроб - пневмонии, епидемиологични данни и клинична характеристика: Публикациите включват участие в международни проекти, свързани с епидемиологията, протичането и характеристиките на бактериалните инфекции на пневмонии, придобити в обществото, нозокомиалните пневмонии, които допълват и обогатяват картината за Европа и света. Статиите са публикувани в реферирани и индексирани списания с висок импакт фактър и висок индекс на цитиране.

2.10. COVID-19 – клинични характеристики и особености на протичане, лечение на белодробните прояви: Обект на публикациите са епидемиологични данни, тежест на преживяемост и лечение на пневмониите, свързани с вируса, приложението на противовирусни медикаменти и антибактериално лечение, нарушения в коагулацията. Те обобщават данни от преминалите за лечение пациенти през Интензивно респираторно отделение и КОВИД Клиниката по Гръдна хирургия на УМБАЛ „Св.Марина“ Варна. Представени са тежки клинични случаи на пациенти с белодробни кавитации и трансплантирани пациенти с COVID-19 пневмония, съобщават се данни и от обдукционни протоколи. Чрез обобщение на научното знание към момента се определя методологична насока за поведение при диагнозата и лечението. Трудовете, посветени на ковидните белодробните заболявания и постковидния синдром, могат да бъдат оценени като фундаментални при овладяване на подобни епидемии, поради което са изключително актуални понастоящем и в бъдеще.

2.11. История на медицината: Проучени и представени са малко известни факти за български лекари за велики личности в медицината.

2.12. Редки болести: Научните публикации съобщават за редки заболявания като лангерхансова хистиоцитоза, цистицеркоза, дисекция на пулмоналната артерия и ПАХ, диференциална диагноза на кухинни лезии в хода на COVID-19 инфекция. Интересът към

редките болести и по-специално към идиопатичната белодробна фиброза е изразен в предложените методи за подбор и диагноза, насочване към адекватно лечение, обезпечено от НЗОК, постигнато с многогодишни усилия, безкорисност и етична упоритост.

2.13. Други: Инициатор и основател на Белодробна лига Варна в рамките на международен проект с Белодробна лига St.Gallen, Швейцария. Като член на УС на БДББ за периода 2011-2023г. и в качеството ѝ на председател на УС на БДБД 2014-2018 и от 2022 - до момента участва активно в организацията и провеждането на национални научни събития с международно участие, председател на Научни и организационни комитети на Конгреси на БДББ. По време на тези мандати, УС на БДББ стартира инициативата за Летните училища на БДББ с участие на много известни лектори от Европа и САЩ. Доц. Петкова има и висока научна активност, реализирана с участие в редица научни форуми, на които е представила интересни доклади, обсъждащи актуални въпроси на съвременната пневмология, които винаги са предизвиквали интересни дискусии

IV. УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ

Доц. д-р Диана Петкова е ръководител на специализанти по пневмология и фтизиатрия, провежда курсове за следдипломна специализация, член е на научни комисии, научни журита и научни съвети. Доц. Петкова е научен ръководител на 1 успешно защитил докторант и научен ръководител на 5 докторанти в процес на разработване на дисертационните им трудове..

Съгласно представената справка доц. Петкова е реализирала значителна учебна натовареност за последните 5 години, като средната годишна натовареност е над 200 лекционни учебни часа, а за последната учебна година те са 223 , при норматив за годишна учебна натовареност 99 часа. Тази учебно-преподавателска дейност е напълно достатъчна като основание за заемане на академична длъжност „Професор“.

V. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ДИАГНОСТИЧНО-ЛЕЧЕБНАТА И КОНСУЛТАТИВНА ДЕЙНОСТ

Доц. д-р Диана Петкова е една от водещите пневмолози в страната, изключително подготвен специалист и университетски преподавател. Тя владее най-съвременните методи за диагностика и лечение в областта на пневмологията. Във времето се утвърди като

успешен ръководител, като успя с много търпение и упоритост да създаде и екип от млади и мотивирани специалисти, работещи в тази област.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Професионалните и личностни качества на изтъкнатия авторитетен клиницист доц. д-р Диана Петкова, нейната задълбочена научно-изследователската дейност, завладяваща учебно-преподавателска дейност, всеотдайна и безкористна обществена активност, напълно покриват изискванията на ЗРАСРБ, както и изискванията, посочени като критерии в Правилника за развитие на академичния състав на МУ - Варна, за заемане на академична длъжност "Професор". При изисквани минимални точки по групи показатели общо 550, доц. Петкова е реализирала над 3 пъти повече точки – 1631,3 точки, което определено показва нейните високи научни постижения, научни теоретични и практико-приложни приноси.

УБЕДЕНО ДАВАМ СВОЯТА ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА И ПРЕПОРЪЧВАМ НА ОСТАНАЛИТЕ УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ ДА ГЛАСУВАТ ПОЛОЖИТЕЛНО ЗА НАПЪЛНО ЗАСЛУЖЕНОТО ПРИСЪЖДАНЕ НА ДОЦ. Д-Р ДИАНА ПЕТКОВА ГОСПОДИНОВА - ВЪЛКОВА, Д.М., НА АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ "ПРОФЕСОР" В ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ 7. „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ”, ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.1. „МЕДИЦИНА”, НАУЧНА СПЕЦИАЛНОСТ „ПНЕВМОЛОГИЯ И ФТИЗИАТРИЯ”.

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:

(ДОЦ. Д-Р ДОНКА СТЕФАНОВА, Д.М.)

27.07.2023Г.

ГР. СОФИЯ

